

SIKKERHEDSDATABLAD

Revideret: 2007-10-04 (ver.2b)
Erstatter: 2006-09-08 (ver.2a)

01 Identifikation af stoffet/præparatet og af virksomheden

Handelsnavn: Calaris® (A13726E)
Funktion: Ukrudtsmiddel
Leverandør: Syngenta Crop Protection A/S
Strandlodsvej 44, 2300 København S
Tel: 32 87 11 00, Fax: 32 87 11 99
E-mail: dk@syngenta.com

Sundhedsskadelig

Miljøfarlig

Telefon i nødstilfælde: Alarm 112, Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) 82 12 12 12

02 Fareidentifikation

Farlig ved indtagelse (R22).

Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet (R50/53).

03 Sammensætning/oplysninger om indholdsstoffer

Farlige stoffer

Kemisk navn	CAS-nr.	EC-nr.	Faresymbol	R-sætninger	Indhold % W/W
Terbuthylazin	5915-41-3	227-637-9	Xn, N	R22, R50/53	29,3
Mesotrion	104206-82-8		N	R50/53	6,2

R-sætningernes ordlyder anført i punkt 16.

04 Førstehjælpsforanstaltninger

Generelt: Hav dunk, etiket eller dette sikkerhedsdatablad ved hånden, når Giftlinjen eller lægen kontaktes.

Indånding: Afbryd arbejdet, bring personen ud i frisk luft og lad ham/hende hvile. Giv personen kunstigt åndedræt, hvis vejtrækningen er uregelmæssig eller stoppet. Sørg for at holde personen varm. Søg straks lægehjælp.

Hudkontakt: Fjern straks forurenede tøj, og vask umiddelbart bagefter huden med rigeligt vand, efterfulgt af sæbe og vand. Dette er vigtigt for at minimere kontakten til huden. Søg lægehjælp, hvis hudirritationen ikke forsvinder. Forurenede tøj skal vaskes, før det må anvendes igen.

Øjenkontakt: Skyl øjnene (også under øjenlågene) med rigeligt vand i mindst 15 minutter. Fjern kontaktlinser. Søg straks lægehjælp.

Indtagelse: Hvis midlet indtages, søg straks læge og vis emballage, etiket eller dette sikkerhedsdatablad. Fremkald ikke opkastning. **Bemærk:** Giv aldrig en bevidstløs noget gennem munden.

Modgift: Der findes ikke nogen specifik modgift. Symptomatisk behandling.

Ved forgiftningstilfælde: Alarm 112. Ellers kontakt læge. Yderligere oplysninger ved henvendelse til Giftlinjen (Bispebjerg Hospital), tel. 82 12 12 12.

05 Brandbekæmpelse

Egnede slukningsmidler: Ved mindre brande bruges skum, kuldioxid eller pulver. Ved større brande bruges skum eller vandtåge; undgå at bruge kraftig vandstråle. Slukningsvand skal inddæmnes eller opsamles (bortfaldning og/eller nedsvivning skal undgås).

Produktet indeholder brandbart materiale og ved brand dannes sort røg med sundhedsskadeligt indhold.

Personlige værnemidler ved brandbekæmpelse: Luftforsynet åndedrætsværn og særligt arbejdstøj.

Øvrigt: Hold beholdere i nærheden af ilden afkølet ved at sprøjte vand hen over.

06 Forholdsregler overfor udslip ved uheld

Personlige sikkerhedsforanstaltninger: Brug beskyttelsesbriller, handsker, støvler og overtræksbukser under arbejdet.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Undgå at væske og vaskevand løber i søer, vandløb eller kloak. Informer straks de kommunale myndigheder (evt. brandvæsenet 112), hvis dette sker.

Metoder til oprensning: Spild opsuges med granulat, sand, jord el.lign. og samles op i beholdere; ved større spild tilkaldes professionel hjælp. Se punkt 13 vedrørende bortskaffelse. Vask det forurenede område med vand der opsamles.

07 Håndtering og opbevaring

Håndtering: Undgå kontakt med huden og øjnene (S24/25). Undgå indånding af aerosoltåge (S23). Vask huden efter arbejdet. Omhyggelig omgang med kemikalier skal altid iagttages.

Opbevaring: Opbevares tørt og frostfrit i original, tæt lukket beholder utilgængeligt for børn. Anbefales opbevaret under lås. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer (S13).

08 Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Grænseværdi for eksponering

Stoffer	CAS-nr.	Grænseværdi	Værditype	Kilde
Mesotrion	104206-82-8	10 mg/m ³	8 t TWA	SYNGENTA
Terbuthylazin	5915-41-3	0,8 mg/m ³	8 t TWA	SYNGENTA

Eksponeringskontrol: Der skal anvendes handsker (nitril), støvler, beskyttelsesbriller og overtræksbukser/forklæde. Byt handsker og arbejdstøj ofte. Skyl handsker før de tages af. Anvend åndedrætsværn hvis risiko for indånding. Anvend ej snavsede handsker inde i førerhuset. Efter endt arbejde bades omhyggeligt og rengør øvrigt beskyttelsesudstyr med sodaopløsning eller sæbe.

Før mere information: Se "Vejledning om personlige værnemidler" fra Jordbrugets Arbejdsmiljøudvalg eller "Sikkerhed og bekæmpelsesmidler" fra Arbejdstilsynet (1995).

09 Fysiske-kemiske egenskaber

Farve og tilstandsform	Hvid - lys brun væske
Flammepunkt	>100° C ved 1,013 hPa
Vægtfylde	1,10 - 1,14 g/ml (20 °C)
Vandopløselighed	Blandbar
pH	2-5 ved 1% w/v

10 Stabilitet og reaktivitet

I en brand kan dannes giftige og irriterende dampe. Stabilt under normale forhold.

11 Toksikologiske oplysninger

Akut giftighed

Oral Moderat giftighed (LD₅₀ 310 mg/kg)

Dermal Moderat giftighed (LD₅₀ >2000 mg/kg)

Midlet er ikke irriterende for hud og øjne, og giver ikke overfølsomhed ved kontakt med huden.

Langtidsvirkninger: Der er ingen kendte langtidsvirkninger for mennesker ved normal håndtering og brug af dette produkt.

12 Miljøoplysninger

Økotoksicitet: Meget giftigt for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet (R50/53).

Giftighed

Regnbueørred (*Oncorhynchus mykiss*) LC₅₀ 6,7 mg/l (97 t)

Dafnie (*Daphnia magna*) EC₅₀ 53 mg/l (48 t)

Grønalg (*Pseudokirchneriella subcapitata*) EbC₅₀ 23 µg/l (72 t)

Grønalg (*Pseudokirchneriella subcapitata*) ErC₅₀ 87 µg/l (72 t)

Grønalg (*Lemna gibba*) EC₅₀ 0,114 mg/l (7 dage)

Mobilitet: Mesotrione og terbuthylazin har medium mobilitet i jord. For at beskytte grundvandet anvend dette produkt ifølge brugsanvisningen.

Persistens og nedbrydelighed: Mesotrione og terbuthylazin er ikke persistente i jord. Mesotrione er persistent i vand. Terbuthylazin er ikke persistent i vand.

Bioakkumuleringspotentiale: Terbuthylazin bioakkumuleres ikke. Mesotrione har lavt potentiale.

13 Bortskaffelse

Rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald. Tomme beholdere kan bortskaffes med dagrenovationen. Den tomme beholder bør skylles inden bortskaffelse. Skyllevandet hældes op i sprøjtevæsken. Emballagen må ikke genanvendes.

14 Transportoplysninger

ADR/RID/IMDG	UN nr	Klasse	Pakke gruppe	MP
	3082	9	III	Ja

Mærkning: Miljøfarlig væske, n.o.s. (indeholder: Terbuthylazin)

Midlet skal holdes adskilt fra fødevarer og drikkevarer under transporten.

15 Oplysninger om regulering

Klassificering: Sundhedsskadelig (Xn), Miljøfarlig (N)

Reg nr.: 1-186

For at nedsætte risikoen for mennesker og miljø skal brugsanvisningen følges nøje.

Risikoangivelser og sikkerhedsforskrifter: Farlig ved indtagelse (R22). Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet (R50/53).

Opbevares utilgængeligt for børn (S2). Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer (S13). Undgå indånding af aerosoltåger (S23).

Vask huden efter arbejdet.

Vær opmærksom på, at Arbejdstilsynet har regler for anvendelsen. Læs nærmere i det eventuelt lovpligtige sikkerhedsdatablad samt i Arbejdstilsynets informationsmateriale om bekæmpelsesmidler.

Anvendelsesområder og –begrænsning

Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse i majs efter majsens fremspiring i en dosering på maksimum 1,5 l/ha/år.

Må ikke anvendes nærmere end 10 m fra vandmiljøet (vandløb, søer mv.).

Der må ikke plantes eller sås efterfølgende afgrøder eller rotationsafgrøder før tidligst 105 dage (3 1/2 måneder) efter sprøjtning.

Behandlingsfrist: Majs må ikke behandles senere end 90 dage før høst.

Særlige krav til alder mv.: Ifølge Arbejdstilsynets regler om unge menneskers farlige arbejde, må midlet ikke anvendes af personer under 18 år. Undtaget er dog unge under en jordbrugsuddannelse af mindst 2 års varighed, hvor arbejdet er et nødvendigt led i uddannelsen.

Arbejdet må i givet fald kun udføres efter grundig instruktion og under opsyn af en erfaren person, som er fyldt 18 år.

Krav om særlig uddannelse:

Sprøjtecertifikat: For ansatte sprøjteførere samt den der erhvervsmæssigt udfører sprøjtning for andre eller på forpagtet areal.

Sprøjtebevis: For den der udelukkende udfører sprøjtningen i egen bedrift (etableret før 1.1.1991) samt ansatte, der maksimalt udfører sprøjtning 4 timer årligt.

Brandfarlig vare: Nej

National lovgivning: Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet i henhold til Forordning nr.1907/2006/EF, præparatdirektiv 99/45/EF samt At-vejledning C.0.12 Leverandørbrugsanvisning (sikkerhedsdatablad) og teknisk datablad for stoffer og materialer (Maj 2003) og At-vejledning C.0.1 Grænseværdier for stoffer og materialer (April 2005) samt Bek. nr. 161 af 26.04.85 om brandfarlige væsker fra Justitsministeriet.

16 Andre oplysninger

Læs altid etiket og brugsanvisning før brug. Informationerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på vor nuværende viden og skal beskrive produktet med hensyn til sikkerhedskrav. Informationerne skal derfor ikke ses som garanti for specifikke egenskaber.

Risikosætninger (fra punkt 3):

R22 Farlig ved indtagelse

R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet

Vertikal streg i venstre margen indikerer ændring i forhold til tidligere version. Hvor intet andet er angivet er oplysninger baserede på produktets egenskaber.

Brugsanvisning og sikkerhedsdatablad findes også på www.syngenta.dk.